

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-30
Besvaras senast
2024-11-15

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:170 Avskaffande av inre gränskontroller mot Danmark

Gränskontrollerna vid resor från Danmark till Sverige har pågått sedan den 12 november 2015. I nio långa år har pendlare från södra Sverige som arbetar i Danmark levt med daglig osäkerhet om hur lång tid hemresan ska komma att ta. Det har skapat permanent förlängd restid, då Öresundstågen behövt ta höjd för att gränskontroller ska utföras, även om det inte alltid sker.

Till en början pågick gränskontrollerna i tio dagar. Detta kom sedan att förlängas i omgångar. De senaste åren har beslut fattats om att förlänga de inre gränskontrollerna med sex månader i taget. Det senaste beslutet fattades av regeringen i maj 2024 och löper fram till den 11 november 2024.

Vid det ursprungliga införandet av de inre gränskontrollerna i november 2015 hade Sverige en situation med oerhört många flyktingar som sökte asyl på kort tid. Under en period handlade det om 10 000 personer per vecka som sökte asyl. Migrationsverket gjorde då en hemställan till den dåvarande regeringen om att inre gränskontroller skulle införas temporärt.

Antalet asylsökande sjönk därefter drastiskt, men de inre gränskontrollerna har bestått. Numera är argumentationen annorlunda. Vid det senaste beslutstillfället motiverades det med den förhöjda terrorhotnivån och konflikten mellan Israel och Hamas.

Vi är visserligen många som länge frågat sig, och för den delen regeringen, vad synen egentligen är på gränskontrollerna från Danmark till Sverige. Krävs det att det blir fred i Mellanöstern för att det ska ske? Krävs det att det inte föreligger något terrorhot inom EU? I så fall riskerar vi dessvärre att få vänta mycket länge. Eller har regeringen satt upp några kriterier för när gränskontrollerna kan skrotas?

Att de inre gränskontrollerna skulle vara effektiva i kampen för att motverka terrorism, eller för den delen organiserad brottslighet, finns det inga belägg för. Tvärtom sker kontrollerna till en hög samhällskostnad men med ett begränsat utfall gällande brottsbekämpning. För att uppnå detta finns andra åtgärder som kan och bör vidtas, inte minst ett ytterligare stärkt samarbete mellan medlemsländernas polismyndigheter.

Det vore också angeläget om regeringen efter dessa nio år faktiskt kunde göra

en utvärdering av resultatet av de inre gränskontrollerna. I skrivande stund pågår inte mindre än 45 offentliga utredningar, beställda från Justitiedepartementet. Att tillsätta en som skulle få i uppdrag att utreda vilka effekter och konsekvenser de inre gränskontrollerna har haft vore inte en dag för tidigt.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

1. Är ministern och regeringen för den fria rörligheten inom EU?
2. Är ministerns och regeringens långsiktiga målsättning att de inre gränskontrollerna mellan Danmark och Sverige ska upphöra?
3. Har ministern och regeringen satt upp några kriterier för när de inre gränskontrollerna kan upphöra, och vilka är det i så fall?
4. Kommer ministern och regeringen att göra någon utredning av hur effektiva de inre gränskontrollerna har varit i förhållande till de kostnader som finns?

.....

Rasmus Ling (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann